

Kryteria ocen z języka polskiego
na poszczególne oceny obowiązujące w roku szkolnym 2012/2013
w VI Liceum Ogólnokształcącym Mistrzostwa Sportowego
ustalony zgodnie

z Podstawą programową języka polskiego dla szkół ponadpodstawowych kończących się maturą i aktualnie obowiązującym w danej klasie programem nauczania.

Uczeń otrzymuje oceny za :

- odpowiedź ustną,
- pisemne prace klasowe i domowe na tematy otwarte,
- testy sprawdzające wiadomości, znajomość lektur,
- wartość prowadzonych notatek,
- samodzielnie opracowany materiał poszerzający wiadomości (np. referat, zestawy bibliograficzne, projekt inscenizacji, elementy wykładu, prezentacje multimedialne),
- recytację
- kartkówki i sprawdziany
- ćwiczenia podczas lekcji.

Zakres wymagań na poszczególne oceny:

1. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego osiągnięcia są mniejsze niż 30% przedstawionego materiału w stosunku do wymaganego
2. Ocenę dopuszczającą - od 30 do 49 %
3. Ocenę dostateczną - od 50 do 69 %
4. Ocenę dobrą - od 70 do 89 %
5. Ocenę bardzo dobrą - od 90 do 94 % (lub do 100%)
6. Ocenę celującą - od 95 do 100 % (jeżeli przewidziano dodatkowe zadania na ocenę celującą)

Ocenianie odpowiedzi ustnej

Na ocenę **dopuszczającą** uczeń potrafi:

Wiadomości

- przyporządkować autorom tytuły i głównych bohaterów utworów literackich wskazanych w podstawie programowej;
- określić ramy chronologiczne omawianych epok;
- objaśnić znaczenie nazw omawianych epok literackich;
- wskazać podstawowe cechy najważniejszych dla omawianych okresów gatunków literackich;
- wskazać cechy postaw i wzorców osobowych charakterystycznych dla danej epoki;
- wskazać cechy prądów i umysłowych i artystycznych;
- posługiwać się kluczowymi dla rozumienia omawianych epok pojęciami;
- streścić główne wątki utworów epickich i dramatycznych z listy lektur obowiązkowych;

Umiejętności

- rozpoznać najważniejsze środki stylistyczne w utworach literackich omawianych epok;
- scharakteryzować bohaterów literackich;
- przekazywać efekty swej pracy na lekcjach w komunikatywny sposób;
- umiejętnie przywoływać cytaty z tekstów literackich do wypowiedzi własnych.

Na ocenę **dostateczną** uczeń potrafi to, co na ocenę **dopuszczającą** , a ponadto:

Wiadomości

- wyjaśnić literaturoznawcze sensy pojęć;
- wskazać podstawowe cechy gatunków;
- powiązać fakty literackie z istotnymi wydarzeniami historycznymi;
- wskazać związki omawianych epok z wcześniejszymi.

Umiejętności

- opisać motywy i tematy literackie, odwołując się do omówionych utworów;
- scharakteryzować wzorce osobowe i postawy bohaterów, odwołując się do omówionych utworów literackich;
- scharakteryzować podstawowe prądy artystyczne i umysłowe oraz hasła programowe i idee poszczególnych epok, odwołując się do omówionych utworów literackich;
- scharakteryzować wizję świata i człowieka w poszczególnych epokach , odwołując się do omówionych utworów literackich;
- wskazać i opisać charakterystyczne cechy językowe i stylistyczne w tekstach literackich omawianych epok;
- określić tematykę i problematykę omówionych utworów;
- prezentować na lekcji zagadnienia wcześniej przygotowane w domu;
- podejmować próby włączenia się do dyskusji.

Na ocenę **dobrą** uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną , a ponadto:

Umiejętności

- wskazać związki literatury z wydarzeniami historycznymi, kulturą i sztuką oraz filozofią omawianych epok;
- porównać wzorce osobowe, kreacje bohaterów oraz wizję świata i człowieka w omawianych epokach, odwołując się do utworów literackich;
- scharakteryzować koncepcję artysty i zadania sztuki w omawianych epokach, odwołując się do utworów literackich;
- wskazać dominantę kompozycyjną i myślową oraz dokonać analizy typowego dla epoki i autora utworu literackiego;
- zająć i uzasadnić stanowisko w dyskusji z odwołaniem się do utworu, cytatu, kontekstu lub wiedzy o epoce;
- formułować wnioski, uogólnienia i argumenty, prezentując swój punkt widzenia;
- ocenić bohaterów literackich w kontekście epoki, zwracając uwagę na ich komplikację psychologiczną i uwikłania w problemy moralne, społeczne;
- komponować w trakcie zajęć dłuższe wypowiedzi w sposób zwarty, logiczny i uporządkowany;
- wypowiadać się płynnie, poprawnie pod względem stylistycznym i ortograficznym.

Na ocenę **bardzo dobrą** uczeń potrafi to , co na ocenę dobrą, a ponadto:

Wiadomości

- wymienić głównych twórców kultury i ich dzieła w omawianych epokach;
- wykazać się opanowaniem pamięciowym liczących fragmentów tekstów literackich oraz swobodnie posługiwać się cytatami;
- przedstawić ewolucję bohatera literackiego oraz wybranych gatunków literackich na podstawie omawianych utworów.

Umiejętności

- wyjaśnić funkcje motywów antycznych i symboli biblijnych w poznanych utworach literackich;
- rozpoznać nawiązania do tradycji we współczesnym utworze literackim lub filmie;
- formułować wnioski płynące z porównania kształtu artystycznego tekstów literackich;
- samodzielnie gromadzić, porządkować i wykorzystywać w wypowiedziach ustnych (i pisemnych) materiały z różnych źródeł dotyczące literatury, filmu i innych dziedzin sztuki;
- dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła literackiego:
 - a) posługując się biegle terminologią historyczno- i teoretycznoliteracką;
 - b) rozpoznając przenośne znaczenia dzieła (metaforyczne, alegoryczne, paraboliczne);
- dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła sztuki(w tym tekstu lit.) , ze wskazaniem funkcji środków specyficznych dla danej dziedziny sztuki;
- wykazać się swobodą konwersacji, kulturą dyskusji i piękną polszczyzną;
- odwoływać się do opinii autorytetów (sądy historyków literatury, myśli filozofów...) dla obrony własnego stanowiska;
- dowodzić własnej racji w ocenie dzieł sztuki;
- dokonać syntezy twórczości literackiej(epoki, autora, prądu);
- dokonać pisemnej parafrazy i stylizacji literackiej tekstu.

Na ocenę **celującą** uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą , a ponadto:

- prezentując swoje poglądy, umiejętnie posługiwać się wiedzą spoza programu szkolnego, świadczącą o dużej erudycji;
- formułować wnioski dojrzałe , wnikliwe;
- stawiać hipotezy badawcze;
- polemizować , by obronić własne stanowisko, szukając wciąż nowych argumentów.

Prace domowe i klasowe : sposoby sprawdzania stopnia realizacji wymagań

Na ocenę dopuszczającą uczeń powinien:

- zrozumieć temat rozprawki ;
- znaleźć argumenty uzasadniające tezę,
- zachować trójdzielność kompozycyjną;
- wprowadzić do pracy cytaty z utworów;
- napisać pracę językiem komunikatywnym, unikając błędów ortograficznych.

Na ocenę dostateczną uczeń powinien:

- zaprezentować własną koncepcję rozwinięcia tematu;
- podjąć próbę skomponowania pracy w sposób zamierzony i nieschematyczny;
- zadbać o poprawność ortograficzną i interpunkcyjną.

Na ocenę dobrą uczeń powinien:

- w funkcji argumentacyjnej właściwie wykorzystać materiał literacki i historycznoliteracki;
- umiejętnie łączyć poszczególne części pracy tak, by jej tekst był spójny;
- stosować urozmaiconą leksykę (bogate słownictwo) i składnię (różne typy zdań);
- sięgać do różnych źródeł wiedzy, cytować badaczy literatury;
- sporządzić bibliografię;
- zadbać o poprawność i jednorodność stylu.

Na ocenę bardzo dobrą uczeń powinien:

- pamiętać o oryginalnym zamyśle kompozycyjnym;
- zadbać o szczególnie klarowną koncepcję rozwinięcia zasugerowanych przez temat problemów;
- w budowaniu argumentacji wykorzystać materiał literacki, historycznoliteracki czy kulturowy;
- umieścić w rozprawce własne przemyślane sądy wartościujące i uogólniające, umiejętnie skonfrontować je z sądami badaczy literatury;
- zadbać o poprawność frazeologiczną i fleksyjną;
- posłużyć się żywym stylem i bogatą leksyką.

Na ocenę celującą uczeń powinien:

- w toku argumentacyjnym wykorzystać materiał wykraczający poza treści programowe;
- wykazać się oryginalnością ujęcia tematu;
- umiejętnie wykorzystać sądy profesjonalnych badaczy literatury, konfrontując je z własnym spojrzeniem;
- sporządzić dokładne przypisy.

Ocenianie testów i sprawdzianów wiadomości

Według punktacji podawanej przy każdym teście.

Ocenianie notatek

- systematyczność : wszystkie tematy, wraz ze stosownymi treściami są odnotowane,
- rzetelność : zawierają informacje podane na lekcjach lub w zalecanej fragmentacji Podręcznika czy opracowania,
- konkretność i jasność zapisu,
- ewentualne wprowadzanie własnych refleksji (dygresji, pytań).

Ocena wynika ze stopnia realizacji powyższych kryteriów.

O cenie stopnia wykonania ćwiczeń podczas lekcji

Ocena celująca:

- Uczeń wzbogaca treść lekcji o wartościową wiedzę pozaszkolną.

Ocena bardzo dobra:

- Uczeń potrafi wskazać kierunek interpretacyjny na lekcji poświęconej nowemu tematowi; potrafi wskazać trafne nawiązania merytoryczne.

Ocena dobra:

- Uczeń bierze udział w dyskusji, prezentując przemyślane i uzasadnione stanowisko; wykazuje aktywność w poszukiwaniach rozwiązań interpretacyjnych.

Ocena dostateczna:

- Uczeń uczestniczy w procesie lekcyjnym, formułując wypowiedzi trafne, lecz niepełne.

Ocena dopuszczająca:

- Uczeń rzadko wykazuje aktywność podczas lekcji, a jego wypowiedzi mają charakter odtwórczy (powtarzanie zdania podręcznika, nauczyciela, przedmówcy).

Ocena niedostateczna:

- Uczeń nie uczestniczy w tworzeniu treści lekcji; zagadnięty nie wie, o czym jest mowa; nie wykonuje poleceń nauczyciela.

2. Poziomy wymagań dla klasy I LO

	Wiadomości i umiejętności	Poziomy wymagań			
		konieczny (dopuszczający)	podstawowy (dostateczny)	rozszerzający (dobry)	dopełniający (bardzo dobry)
	Uczeń zna i rozumie:				
1.	utwory (lub ich fragmenty) wskazane w programie	x	x	x	x
2.	utwory z zakresu lektury uzupełniającej omawiane na lekcjach			x	x
3.	chronologię epok i ich ramy czasowe	x	x	x	x
4.	pojęcia z zakresu komunikacji językowej (nadawca, odbiorca, tekst, sytuacja komunikacyjna, kanał, kod, kontekst komunikacyjny) lub akt komunikacji językowej		x	x	x
5.	pojęcie normy językowej i błędu językowego		x	x	x
6.	ślady tradycji biblijnej, antycznej i chrześcijańskiej obecne w literaturze polskiej		x	x	x
7.	nurty filozoficzne związane z omawianą tradycją literacką			x	x
8.	pojęcia związane z kulturą europejską i polską:				
	Biblia, Stary i Nowy Testament, mit, dziedzictwo antyku, teocentryzm, franciszkanizm, ascetyzm, kultura rycerska, humanizm, reformacja. Renesans, Barok, sarmatyzm, Oświecenie, racjonalizm, klasycyzm, sentymentalizm, parenetyka	x	x	x	x
	fatum, sacrum, profanum, dance macabre, stoicyzm, epikureizm, kontrreformacja, empiryzm, utylitaryzm		x	x	x
	katharsis, vanitas, makiawelizm, libertynizm, rokoko, marinizm, karnawalizacja			x	x
9.	gatunki literackie:				
	przypowieść, epepeja, tragedia, komedia, tren, fraszka, bajka, satyra, pieśń, epos rycerski, hymn, sonet, pamiętnik	x	x	x	x
	psalm, kazanie, kronika, elegia, epos rycerski, hymn, oda, sonet, powieść		x	x	x
	legenda, epigramat, poemat heroikomiczny, powiastka filozoficzna			x	x
10.	style w sztuce:				
	klasycyzy, klasycystyczny, gotycki, romański, renesansowy, barokowy		x	x	x
	manierycyzy, rokokowy			x	x
11.	przemiany konwencji literackiej			x	x
12.	pojęcia z zakresu estetyki:				
	decorum, mimesis, harmonia, koncept		x	x	x
	dowcip, manieryzy			x	x
13.	relacje między tekstami a ich kontekstem historyczno-kulturowym		x	x	x

14.	związki między kulturą polską a europejską		x	x	x
15.	związki między kulturą staropolską a współczesną			x	x
16.	język poznanych tekstów staropolskich		x	x	x
17.	różnice między językiem tekstów staropolskich i współczesną polszczyzną				x
18.	różnice między mową a pismem	x	x	x	x
19.	funkcje tekstów: estetyczną, ekspresywną impresywną poznawczą, fatyczną, wychowawczą		x	x	x
20.	zapożyczenia z innych języków			x	x
	Uczeń potrafi:				
21.	rozpoznać rodzaje i funkcje środków stylistycznych charakterystycznych dla poznawanych epok:				
	inwokacja, porównanie homeryckie, antyteza, inwersja, hiperbola, makabra		x	x	x
	oksymoron, paradoks, peryfrazą			x	x
	ars amandi, alegoryzacja, peryfrazą, emblemat				x
22.	wskazać toposy kulturowe:				
	dom, śmierć, Chrystus, Syzyf, Prometeusz	x	x	x	x
	Hiob, ogród		x	x	x
	apokalipsa, raj, arkadia, Edyp			x	x
	Eros i Tanatos, ziemia obiecana, motyw artysty jako mędrca				x
23.	odtworzyć główne idee utworów poznanych na lekcjach	x	x	x	x
24.	dokonać interpretacji utworów wskazanych w podstawie programowej		x	x	x
25.	analizować i interpretować inne poznane utwory literackie			x	x
26.	oceniać i wartościować poznane dzieła				x
27.	parafrazować teksty za pomocą różnych środków językowych				x
28.	opisać charakterystyczne cechy językowe i stylistyczne poznanych utworów		x	x	x
29.	ustalić konteksty potrzebne do interpretacji utworu		x	x	x
30.	zastosować konteksty w interpretacji			x	x
31.	porównywać różne dziedziny sztuki			x	x
32.	charakteryzować różnych bohaterów literackich	x	x	x	x
33.	oceniać bohaterów literackich		x	x	x
34.	porównywać bohaterów literackich			x	x
35.	stosować pojęcia związane z kulturą europejską i polską:				
	Biblia, Stary i Nowy Testament, mit, dziedzictwo antyku, teocentryzm, franciszkanizm, ascetyzm, kultura rycerska, humanizm, Renesans, Barok, sarmatyzm, Oświecenie, racjonalizm, klasycyzm, sentymentalizm	x	x	x	x
	<i>fatum</i> , <i>sacru</i> , <i>profanum</i> , <i>dance macabre</i> , stoicyzm, reformacja, kontrreformacja, empiryzm, utylitaryzm		x	x	x
	<i>katharsis</i> , <i>vanitas</i> , makiawelizm, libertynizm, rokoko, marianizm, karnawalizacja			x	x

36.	stosować pojęcia z zakresu estetyki:				
	decorum, mimesis, harmonia, koncept		x	x	x
	manieryzm, smak, dowcip			x	x
37.	wskazać różnice między odmianą pisaną a mówioną języka		x	x	x
38.	słuchać wykładu z notowaniem	x	x	x	x
39.	zaprezentować wypowiedź dotyczącą treści omawianych na lekcji	x	x	x	x
40.	poprawnie formułować pytania i odpowiedzi		x	x	x
41.	uczestniczyć w dialogu			x	x
42.	zabierać głos w dyskusji			x	x
43.	uczestniczyć w polemice			x	x
44.	argumentować własne stanowisko			x	x
45.	przekonująco bronić własnego stanowiska			x	x
46.	opracować i wygłosić referat			x	x
47.	konstruować dłuższą wypowiedź ustną	x	x	x	x
48.	wygłosić mowę ze świadomym użyciem środków retorycznych			x	x
49.	przygotować prezentację z wykorzystaniem celowego materiału pomocniczego			x	x
50.	rozdzielić szkic interpretacyjny od rozprawki	x	x	x	x
51.	zbudować trójdzielny wywód pisemny	x	x	x	x
52.	dokonać analizy tematu, ułożyć plan wypowiedzi		x	x	x
53.	komponować spójny wywód pisemny		x	x	x
54.	napisać szkic interpretacyjny i rozprawkę		x	x	x
55.	napisać recenzję			x	x
56.	dokonać interpretacji porównawczej tekstów				x
57.	przygotować relację z uzasadnioną oceną tematu	x	x	x	x
58.	sporządzić funkcjonalną notatkę		x	x	x
59.	wypełniać druki urzędowe	x	x	x	x
60.	przewodzić korespondencję z zastosowaniem zwrotów adresowych i etykiety językowej	x	x	x	x
61.	poprawić własną wypowiedź	x	x	x	x
62.	ocenić wypowiedź cudzą pod względem jej poprawności i rzetelności, odróżnić fakty od opinii		x	x	x
63.	opowiedzieć treść tekstu	x	x	x	x
64.	streścić linearnie tekst		x	x	x
65.	dokonać podziału tekstu na części składowe			x	x
66.	streścić logicznie tekst				x
67.	rozumieć teksty użytkowe	x	x	x	x
68.	czytać ze zrozumieniem teksty publicystyczne		x	x	x
69.	czytać ze zrozumieniem artykuły popularnonaukowe			x	x
70.	czytać ze zrozumieniem krótkie fragmenty tekstów naukowych i filozoficznych				x
71.	korzystać z literatury: notować, relacjonować	x	x	x	x
72.	gromadzić, porządkować i wykorzystywać w wypowiedziach ustnych i pisemnych materiały z różnych źródeł		x	x	x
73.	scalać zebrane informacje w problemowe całości			x	x
74.	sporządzać bibliografię do tematu wypowiedzi		x	x	x

3. Poziomy wymagań dla klasy II LO

(z działów: romantyzm - pozytywizm)

	Wiadomości i umiejętności	Poziomy wymagań			
		konieczny dopuszczający	podstawowy dostateczny	rozsze- rzający dobry	dopełniający bardzo dobry
	Uczeń zna i rozumie:				
1.	utwory (lub ich fragmenty) wskazane w programie	x	x	x	x
2.	utwory z zakresu lektury uzupełniającej omawiane na lekcjach			x	x
3.	chronologię epok i ich ramy czasowe	x	x	x	x
4.	pojęcia z zakresu wiedzy o języku: stylizacja językowa, gwara, indywidualizacja, trawestacja, parafraza, polisemia, homonimia, nacechowanie emocjonalne wyrazów, neologizmy, ściśnienia, funkcje językowe, synonimy, style funkcjonalne, antonimy		x	x	x
5.	idee: mesjanizm, prometeizm, winkelriedyzm, praca u podstaw, praca organiczna		x	x	x
6.	ślady tradycji biblijnej, antycznej i średniowiecznej obecne w literaturze polskiej		x	x	x
7.	nurty filozoficzne związane z omawianą tradycją literacką			x	x
8.	pojęcia związane z kulturą europejską i polską:				
	spór klasyków z romantykami, ludowość, fantastyka, indywidualizm, wallenrodyzm, werteryzm, wieszcz, czucie, demonizm, egzotyzm, intuicja, irracjonalizm, katastrofizm, emancypacja, ukraińska szkoła poetów, realizm, naturalizm	x	x	x	x
	towianizm, filomata, filareta, gotycyzm, mesjanizm, Orient, bajronizm, profetyzm, idealizm, organicyzm, autokreacja, scjentyzm, tolerancja, monizm przyrodniczy		x	x	x
	antynomia, autotematyzm, Storm und Drang, weltschmerz, metafizyka, spirytualizm, providencjalizm			x	x
9.	gatunki literackie:				
	epopeja, dramat romantyczny, komedia, pieśń, hymn, powieść epistolarna, ballada, opowiadanie, nowela, reportaż, powieść realistyczna, powieść historyczna	x	x	x	x
	psalm, litania, dumka, felieton, powieść tendencyjna, szkic krytyczny, oda, sonet,		x	x	x
	rapsod, poemat dygresyjny, powieść poetycka			x	x
10.	przemiany konwencji literackiej			x	x
11.	pojęcia z zakresu estetyki: mimetyzm, synkretyzm, groteska, realizm, naturalizm, synestezja, symbolizm		x	x	x

12.	relacje między tekstami a ich kontekstem historyczno-kulturowym		x	x	x
13.	związki między kulturą polską a europejską		x	x	x
14.	związki między kulturą romantyzmu, pozytywizmu a współczesną			x	x
15.	język poznanych tekstów literackich	x	x	x	x
16.	różnice między językiem tekstów romantycznych, pozytywistycznych a współczesną polszczyzną				x
17.	różnice między mową a pismem	x	x	x	x
18.	funkcje tekstów: estetyczną, ekspresywną, impresywną, poznawczą, fatyczną wychowawczą		x	x	x
19.	zapożyczenia z innych języków			x	x
	Uczeń potrafi:				
20.	rozpoznać rodzaje i funkcje środków stylistycznych charakterystycznych dla poznawanych epok:				
	inwokacja, porównanie homeryckie, antyteza, personifikacja, inwersja, hiperbola, metafora, onomatopeja, epitet, anafora, apostrofa, pytanie retoryczne, eksklamacja		x	x	x
	oksymoron, peryfrazą, metonimia, instrumentacja zgłoskowa, parenteza			x	x
	alegoryzacja, symbol, eufemizm, ironia				x
21.	odczytać aluzje literackie w tekście			x	x
22.	zanalizować wiersz pod względem wersyfikacyjnym		x	x	x
23.	wskazać toposy kulturowe:				
	dwór, śmierć, Polska- Chrystusem Narodów, wędrownica, ojczyzna, bunt, nieszczęśliwa miłość, pielgrzym, geniusz	x	x	x	x
	maska, teatr życia, praca,		x	x	x
24.	odtworzyć główne idee utworów poznanych na lekcjach	x	x	x	x
25.	dokonać interpretacji utworów wskazanych w podstawie programowej		x	x	x
26.	analizować i interpretować inne poznane utwory literackie			x	x
27.	oceniać i wartościować poznane dzieła			x	x
28.	parafrazować teksty za pomocą różnych środków językowych				x
29.	opisać charakterystyczne cechy językowe i stylistyczne poznanych utworów		x	x	x
30.	ustalić konteksty potrzebne do interpretacji utworu		x	x	x
31.	zastosować konteksty w interpretacji			x	x
32.	porównywać różne dziedziny sztuki			x	x
33.	charakteryzować bohaterów literackich	x	x	x	x
34.	oceniać bohaterów literackich		x	x	x
35.	porównywać bohaterów literackich			x	x
36.	stosować pojęcia związane z kulturą europejską i polską:				
	spór klasyków z romantykami, ludowość, fantastyka, indywidualizm, wallenrodyzm,				

	werteryzm, wieszcz, czucie, demonizm, egzotyizm, intuicja, irracjonalizm, katastrofizm, emancypacja, ukraińska szkoła poetów, realizm, naturalizm	x	x	x	x
	towianizm, filomata, filareta, gotycyzm, mesjanizm, Orient, bajronizm, profetyzm, idealizm, organicyzm, autokreacja, scjentyzm, tolerancja, monizm przyrodniczy		x	x	x
	antynomia, autotematyzm, Storm und Drang, weltchmerz, metafizyka, spirytualizm, providencjalizm			x	x
37.	stosować pojęcia z zakresu estetyki:				
	mimetyzm, synkretyzm, groteska, realizm, naturalizm, synestezja, symbolizm		x	x	x
38.	słuchać wykładu z notowaniem	x	x	x	x
39.	zaprezentować wypowiedź dotyczącą treści omawianych lekcji	x	x	x	x
40.	poprawnie formułować pytania i odpowiedzi		x	x	x
41.	uczestniczyć w dialogu		x	x	x
42.	zabierać głos w dyskusji			x	x
43.	uczestniczyć w polemice			x	x
44.	argumentować własne stanowisko			x	x
45.	przekonująco bronić własnego stanowiska			x	x
46.	opracować i wygłosić referat			x	x
47.	konstruować dłuższą wypowiedź ustną	x	x	x	x
48.	wygłosić mowę ze świadomym użyciem środków retorycznych			x	x
49.	przygotować prezentację z wykorzystaniem celowego materiału pomocniczego			x	x
50.	rozróżniać szkic interpretacyjny od rozprawki	x	x	x	x
51.	zbudować trójdzielnią wypowiedź pisemną	x	x	x	x
52.	dokonać analizy tematu, ułożyć plan wypowiedzi		x	x	x
53.	komponować spójną wypowiedź pisemną		x	x	x
54.	napisać szkic interpretacyjny i rozprawkę		x	x	x
55.	napisać recenzję			x	x
56.	dokonać interpretacji porównawczej tekstów				x
57.	przygotować relację z uzasadnioną oceną tematu	x	x	x	x
58.	sporządzić funkcjonalną notatkę		x	x	x
59.	wypełniać druki urzędowe	x	x	x	x
60.	przewodzić korespondencję z zastosowaniem zwrotów adresowych i etykiety językowej	x	x	x	x
61.	poprawić własną wypowiedź	x	x	x	x
62.	ocenić wypowiedź cudzą pod względem jej poprawności i rzetelności, odróżnić fakty od opinii		x	x	x
63.	opowiedzieć treść tekstu	x	x	x	x
64.	streścić linearnie tekst		x	x	x
65.	dokonać podziału tekstu na części składowe			x	x
66.	streścić logicznie tekst				x
67.	rozumieć teksty użytkowe	x	x	x	x
68.	czytać ze zrozumieniem teksty publicystyczne		x	x	x
69.	czytać ze zrozumieniem artykuły popularnonaukowe			x	x

70.	czytać ze zrozumieniem krótkie fragmenty tekstów naukowych i filozoficznych				x
71.	korzystać z literatury: notować, relacjonować	x	x	x	x
72.	gromadzić, porządkować i wykorzystywać w wypowiedziach ustnych i pisemnych materiały z różnych źródeł		x	x	x
73.	scalać zebrane informacje w problemowe całości			x	x
74.	sporządzać bibliografię do tematu wypowiedzi		x	x	x

4. Poziomy wymagań dla klasy III LO

	Wiadomości i umiejętności	Poziomy wymagań			
		konieczny dopuszczający	podstawowy dostateczny	rozszerzający dobry	dopełniający bardzo dobry
	Uczeń zna i rozumie:				
1.	utwory (lub ich fragmenty) wskazane w programie.	X	X	X	X
2.	utwory z zakresu lektury uzupełniającej omawiane na lekcjach			X	X
3.	chronologię epok i ich ramy czasowe	X	X	X	X
5.	ślady tradycji biblijnej, antycznej, staropolskiej i romantycznej obecne w literaturze		X	X	X
6.	nurty filozoficzne związane z omawianą tradycją literacką - nietzscheanizm, schopenhaueryzm, bergsonizm, behawioryzm, psychoanaliza, materializm dialektyczny, sceptycyzm poznawczy, pragmatyzm		X	X	X
7.	pojęcia związane z kulturą europejską i polską:				
	Młoda Polska, modernizm, impresjonizm, ekspresjonizm, symbolizm, katastrofizm, nihilizm, franciszkanizm	X	X	X	X
	Dekadentyzm, fin de siecle, nirwana, Sztuka dla sztuki, bohema, cyganeria, filister, femme fatale, chłopomania / ludomania, folklor, dulszczyzna, kołtun				
	Skamander, Awangarda Krakowska, Druga Awangarda, Kwadryga, Żagary, awangarda, katastrofizm, dadaizm, ekspresjonizm, surrealizm, futuryzm, psychologizm, formizm, socrealizm, Holocaust				
	parnasizm, spleen, mizoginizm, oniryzm, happening		X	X	X
8.	gatunki literackie:				
	dramat naturalistyczny, dramat symboliczny, powieść młodopolska, powieść panoramiczna, dziennik, powieść polityczna, powieść psychologiczna, powieść produkcyjna, satyra polityczna	X	X	X	X
	powieść autotematyczna, powieść rozwojowa, powieść, strumienia świadomości, tragifarsa kołtuńska, moralitet, kaligram		X	X	X
	powieść conradowska, powieść simultaniczna, poemat rozkwitający			X	X
9.	style w sztuce:				
	impresjonizm, ekspresjonizm, symbolizm, secesja, realizm, naturalizm, dadaizm, surrealizm, futuryzm, formizm, kubizm, kolaż, abstrakcjonizm, socrealizm, pop-art		X	X	X

	fowizm, suprematyzm, unizm, neoplastycyzm			X	X
10.	przemiany konwencji literackiej			X	X
11.	pojęcia z zakresu estetyki:				
	symbol, alegoria, sacrum, profanum, ironia, groteska, parodia, sarkazm, tragizm, arcydzieło, kicz, kultura masowa, kultura elitarna, pop-kultura	X	X	X	X
	burleska,		X	X	X
12.	relacje między tekstami a ich kontekstem historyczno - kulturowym		X	X	X
13.	związki między kulturą polską a europejską.		X	X	X
14.	społeczne i terytorialne zróżnicowanie języka:				
	dialekt, gwara, regionalizm, żargon,	X	X	X	X
	zróżnicowanie pokoleniowe, socjolekt		X	X	X
15.	style indywidualne i funkcjonalne:				
	potoczny, artystyczny, publicystyczny, naukowy, urzędowy	X	X	X	X
16.	typy stylizacji:				
	archaizacja, stylizacja gwarowa, stylizacja potoczna	X	X	X	X
	trawestacja, parafraza, indywidualizacja		X	X	X
17.	funkcje tekstów: estetyczną, ekspresywną, impresywną poznawczą, fatyczną, wychowawczą		X	X	X
	Uczeń potrafi:				
18.	rozpoznać manipulację językową, perswazję		X	X	X
19.	rozpoznać rodzaje i funkcje środków stylistycznych charakterystycznych dla poznawanych epok:				
	epitet, metafora, porównanie, onomatopeja, antyteza, inwersja, hiperbola, oksymoron	X	X	X	X
	synestezja, metonimia, parenteza, paralelizm składniowy		X	X	X
20.	wskazać toposy kulturowe:				
	taniec, koniec świata, śmierć, miłość, artysta, kobieta anioł, femme fatale, toposy życia	X	X	X	X
21.	odtworzyć główne idee utworów poznanych na lekcjach	X	X	X	X
22.	dokonać interpretacji utworów wskazanych w podstawie programowej		X	X	X
23.	analizować i interpretować inne poznane utwory literackie			X	X
24.	oceniać i wartościować poznane dzieła				X
25.	parafrazować teksty za pomocą różnych środków językowych.				X
26.	opisać charakterystyczne cechy językowe i stylistyczne poznanych utworów		X	X	X
27.	ustalić konteksty potrzebne do interpretacji utworu		X	X	X
28.	zastosować konteksty w interpretacji			X	X
29.	porównywać różne dziedziny sztuki			X	X
30.	charakteryzować bohaterów literackich	X	X	X	X
31.	oceniać bohaterów literackich		X	X	X
32.	porównywać bohaterów literackich			X	X
33.	stosować pojęcia związane z kulturą europejską i polską:				
	Młoda Polska, modernizm, impresjonizm, ekspresjonizm, symbolizm, katastrofizm, nihilizm, franciszkanizm Dekadentyzm, fin de siecle, nirwana, Sztuka dla sztuki, bohema, cyganeria, filister, femme fatale, chłopomania / ludomania, folklor, dulszczyzna, kołtun	X	X	X	X

	Skamander, Awangarda Krakowska, Druga Awangarda, Kwadryga, Żagary, awangarda, katastrofizm, dadaizm, ekspresjonizm, surrealizm, futurizm, psychologizm, formizm, socrealizm, Holocaust parnasizm, spleen, mizoginizm, oniryzm, happening		X	X	X
34.	stosować pojęcia z zakresu estetyki:				
	symbol, alegoria, sacrum, profanum, ironia, groteska, parodia, sarkazm, tragizm, arcydzieło, kicz, kultura masowa, kultura elitarna, pop-kultura	X	X	X	X
	burleska,		X	X	X
35.	słuchać wykładu z notowaniem				X
36.	zaprezentować wypowiedź dotyczącą treści omawianych na lekcji	X	X	X	X
37.	poprawnie formułować pytania i odpowiedzi		X	X	X
38.	uczestniczyć w dialogu			X	X
39.	zabierać głos w dyskusji			X	X
40.	uczestniczyć w polemice			X	X
41.	argumentować własne stanowisko			X	X
42.	przekonująco bronić własnego stanowiska			X	X
43.	opracować i wygłosić referat		X	X	X
44.	konstruować dłuższą wypowiedź ustną	X	X	X	X
45.	przygotować prezentację z wykorzystaniem celowego materiału pomocniczego		X	X	X
46.	zbudować trójdzieloną wypowiedź pisemną	X	X	X	X
47.	dokonać analizy tematu, ułożyć plan wypowiedzi		X	X	X
48.	komponować spójną wypowiedź pisemną		X	X	X
49.	sporządzić recenzję filmową.		X	X	X
50.	przygotować relację z uzasadnioną oceną tematu.	X	X	X	X
51.	sporządzić funkcjonalną notatkę	X	X	X	X
52.	poprawić własną wypowiedź	X	X	X	X
53.	ocenić wypowiedź cudzą pod względem jej poprawności i rzetelności, odróżnić fakty od opinii		X	X	X
54.	opowiedzieć treść tekstu	X	X	X	X
55.	streścić linearnie tekst		X	X	X
56.	dokonać podziału tekstu na jego części składowe.			X	X
57.	streścić logicznie tekst			X	X
58.	rozumieć teksty użytkowe	X	X	X	X
59.	czytać ze zrozumieniem teksty publicystyczne		X	X	X
60.	czytać ze zrozumieniem teksty popularnonaukowe		X	X	X
61.	czytać ze zrozumieniem fragmenty tekstów naukowych i filozoficznych			X	X
62.	korzystać z literatury: notować, relacjonować	X	X	X	X
63.	gromadzić, porządkować i wykorzystywać w wypowiedziach ustnych i pisemnych materiały z różnych źródeł		X	X	X
64.	scalać zebrane informacje w problemowe całości			X	X
65.	sporządzać bibliografię do tematu wypowiedzi		X	X	X